

ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม

เรื่อง การยกย่องเชิดชูเกียรติบูรพศิลปิน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ตามที่กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ดำเนินโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินผู้ล่วงลับ ซึ่งมีคุณูปการต่องานด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติ อันเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม ควรค่าแก่การเคารพยกย่องซึ่งอนุชนรุ่นต่อมาได้พัฒนาและสืบทอดให้เจริญก้าวหน้ามาจนปัจจุบัน ซึ่งในโอกาสดังกล่าวสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานชื่อสำหรับศิลปินผู้ล่วงลับว่า “บูรพศิลปิน”

ในการนี้ กระทรวงวัฒนธรรม ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติบูรพศิลปิน จำนวน ๒๔๐ คน ดังนี้

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์

๑. สาขาวรรณศิลป์

- ๑.๑ พระราชวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ารัชชนิแจ่มจรัส กรมหมื่นพิทยาลงกรณ (น.ม.ส.)
- ๑.๒ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าวิภาวดีรังสิต
- ๑.๓ หม่อมเจ้าพูนพิศมัย ดิศกุล
- ๑.๔ หม่อมเจ้าสวาสดีวัฒนโนดม ประวิตร (ดวงดาว)
- ๑.๕ หม่อมเจ้าอากาศดำเกิง รพีพัฒน์
- ๑.๖ หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ
- ๑.๗ พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ)
- ๑.๘ พระพรหมมิ่งคลาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ)
- ๑.๙ พระพิพัฒน์ปริยัตยานุกูล (ฐิตเปโม)
- ๑.๑๐ พระราชรัตนดิลก (กลิน ฐิตคนฺโธ)
- ๑.๑๑ พระรัตน์ภาสวิมล (ไธติมโม)
- ๑.๑๒ พระครูพิศาลธรรมโกศล (หลวงตา แพร-เยื่อไม้)
- ๑.๑๓ พระยาอุปกิตศิลปสาร (นิ่ม กาญจนาชีวะ)
- ๑.๑๔ รองอำมาตย์เอกหลวงธรรมมาภิมณฑ์ (ถึก จิตรกรถึก)
- ๑.๑๕ หลวงพัฒนพงศ์ภักดี (ทิม สุขยางค์)
- ๑.๑๖ ขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์)
- ๑.๑๗ ท่านผู้หญิงเปลี่ยน ภาสกรวงศ์
- ๑.๑๘ ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา

- ๑.๑๙ นางกาญจนา ศยามานนท์ (ก. ศยามานนท์)
- ๑.๒๐ นายกุหลาบ ตฤษณานนท์ (ก.ศ.ร. กุหลาบ)
- ๑.๒๑ นายคำพูน บุญทวี
- ๑.๒๒ นางจงกลณี พุทธิแพทย์ (แซ่ไข เทวิณ)
- ๑.๒๓ นายจิตร ภูมิศักดิ์
- ๑.๒๔ นายฉัตร บุญยศิริชัย (อ้อย อัจฉริยกร)
- ๑.๒๕ นางช่อม แยมงาม (ช่อม ปัญจพรรค)
- ๑.๒๖ นายโชติ แพร่พันธุ์ (ยาขอบ)
- ๑.๒๗ ศาสตราจารย์กิตติคุณฐะปะนีย์ นาครทรรพ
- ๑.๒๘ นายทวีป วรดิลก
- ๑.๒๙ นายประสิทธิ์ โรหิตเสถียร
- ๑.๓๐ รองศาสตราจารย์ภิญโญ จิตต์ธรรม
- ๑.๓๑ นายมณี พยอมยงค์
- ๑.๓๒ นายมนัส จรรย์รงค์
- ๑.๓๓ นางรัชณี ศรีไพรวรรณ
- ๑.๓๔ นายลมูล อติพยัคฆ์
- ๑.๓๕ นายศรีวิไลย เทพยศ
- ๑.๓๖ นายศักดิ์เกษม หุตาคม (อิงอร)
- ๑.๓๗ นางศุภร บุนนาค
- ๑.๓๘ นางสมพ้อง ศิริวงศ์ (แซ่ ณ วั่งน้อย)
- ๑.๓๙ นางสลวย โรจนสโรช (ส.คูปตาภา)
- ๑.๔๐ นายสวัสดิ์ ธงศรีเจริญ
- ๑.๔๑ นางสุภัทร สวัสดิรักษ์
- ๑.๔๒ นางสุวรรณี สุคนธ์เที่ยง (สุวรรณี สุคนธา)
- ๑.๔๓ นายอธิก สวัสดิ์มงคล
- ๑.๔๔ นายอังคาร กัลยาณพงศ์
- ๑.๔๕ นายอัศนี พลจันทร์ (นายผี)
- ๑.๔๖ นางสาวอำพัน ไชยวรศิลป์ (อ. ไชยวรศิลป์)
- ๑.๔๗ นายอิสรา อมันตกุล
- ๑.๔๘ นายอุดม อุตาการ (อ. อุตาการ)

๒. สาขาทัศนศิลป์

- ๒.๑ หม่อมเจ้าพิไลยเลขา ดิศกุล
- ๒.๒ หม่อมเจ้ามารศรีสุขุมพันธุ์ บริพัตร
- ๒.๓ พระครูวิบูลวชิรสาร (ทุเรียน ฐิติสาโร)
- ๒.๔ พระครูเวฬุวันพิทักษ์ (เขื่อนคำ อุตตสนโต)
- ๒.๕ ครูบาอาโนชัยธรรมจินตามุนี
- ๒.๖ พระยาวิศุกรรมศิลปประสิทธิ์ (น้อย ศิลป์)
- ๒.๗ พระยาอนุศาสน์จิตรกร (จันทร์ จิตรกร)
- ๒.๘ พระเทวาภินิมิต (ฉาย เทียมศิลป์ไชย)
- ๒.๙ พระวรวงศาตวิจิตร (ทอง จารุวิจิตร)
- ๒.๑๐ พระสรลักษณ์ลิขิต (ม่วย จันทรลักษณ์)
- ๒.๑๑ ขุนเทพาพิจิตร
- ๒.๑๒ ขุนประเสริฐหัตถกิจ
- ๒.๑๓ ขุนศักดิ์ศุภเลขา
- ๒.๑๔ พันเอกจิระ ศิลป์กนก
- ๒.๑๕ เรือเอกรีน นิรันต์
- ๒.๑๖ คุณหญิงทองก้อน จันทวิมล
- ๒.๑๗ ศาสตราจารย์กิตติคุณร้อยเอกกฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา
- ๒.๑๘ นางชั้นแก้ว กันธิมา
- ๒.๑๙ นายจันทิ แหวนเพชร
- ๒.๒๐ นายเจน สกลธนารักษ์
- ๒.๒๑ นายฉ่อง เลิศกิจสมบูรณ์
- ๒.๒๒ ศาสตราจารย์ชูลุด นิมเสมอ
- ๒.๒๓ นายชัยยา พูนศิริวงศ์
- ๒.๒๔ นายชื่น ชื่นประสิทธิ์
- ๒.๒๕ นางซ็อน กำลิ่งหาญ
- ๒.๒๖ นายดวงจันทร์ แก้วดวงแสง
- ๒.๒๗ นางตี เฮงสกุล
- ๒.๒๘ นายทองอยู่ อินมี
- ๒.๒๙ นายทวย หาสารี
- ๒.๓๐ นายแนม สุวรรณแพทย์

- ๒.๓๑ นายปยุต เงากระจ่าง
- ๒.๓๒ นายประพัฒน์ โยธาประเสริฐ
- ๒.๓๓ นายประยูร จรรย์วาท
- ๒.๓๔ นายประยูร อุกุชา
- ๒.๓๕ นายประสม สุกุทธิ
- ๒.๓๖ ศาสตราจารย์เกียรติคุณประยัด พงษ์ดำ
- ๒.๓๗ นางปราณี บริบูรณ์
- ๒.๓๘ นายเป็รื่อง เปลียนสายสืบ
- ๒.๓๙ นายโป สมเครือ
- ๒.๔๐ นายพิศ ป้อมสินทรัพย์
- ๒.๔๑ นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์
- ๒.๔๒ นายไพฑูรย์ ประณีตศิลป์
- ๒.๔๓ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานิตย์ ภู่อารีย์
- ๒.๔๔ นายเลิศ พ่วงพระเดช
- ๒.๔๕ นายล้วน ชะเอมไทย
- ๒.๔๖ นายวีระ โยธาประเสริฐ
- ๒.๔๗ นายสด น้อยถึง
- ๒.๔๘ นายสมโภชน์ อุปอินทร์
- ๒.๔๙ นายสงฆ์ ทิมอุดม
- ๒.๕๐ นายสวาส มุตะโสภา
- ๒.๕๑ นายสุเชาว์ (ยิ้มตระกูล) ศิษย์คณิศ
- ๒.๕๒ รองศาสตราจารย์แสงอรุณ รัตกสิกร
- ๒.๕๓ นายอมร ศรีวงศ์
- ๒.๕๔ นายอวบ สาณะเสน
- ๒.๕๕ นายอำนาจ พ่วงเสรี

๓. สาขาศิลปะการแสดง

- ๓.๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกฯ พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ๓.๒ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพร
- ๓.๓ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล
- ๓.๔ เจ้าจอมหม่อมราชวงศ์สดับ ลดาวัลย์
- ๓.๕ หม่อมราชวงศ์เกาะ พยัคฆเสนา
- ๓.๖ หม่อมราชวงศ์พรพุดิ วรพุดิ

- ๓.๗ เจ้าสุนทร ณ เชียงใหม่
๓.๘ พลโท หม่อมหลวงขาบ กุญชร
๓.๙ หม่อมหลวงต่วนศรี วรวรรณ (มนตรีกุล)
๓.๑๐ หม่อมหลวงรุจิรา อิศรางกูร
๓.๑๑ หม่อมหลวงเอื้อม มนตรีกุล
๓.๑๒ หม่อมจันทร์ กุญชร ณ อยุธยา
๓.๑๓ หม่อมสุลาลีวัลย์ สุริยง ณ อยุธยา (สุลาลีวัลย์ สุวรรณทัต)
๓.๑๔ พระพรภริมย์ ปุญญวัังโสภิกขุ
๓.๑๕ พระยาภูมิเสวิน (จิตร จิตตเสวี)
๓.๑๖ พระยานัฎกานุกัรค์ (ทองดี สุวรรณภารต)
๓.๑๗ พระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์)
๓.๑๘ พระประณีตวรศัพท์ (เขียน วรวาทีน)
๓.๑๙ พระประดิษฐ์ไพเราะ (ตาด ตาตะนันท์)
๓.๒๐ พระประดิษฐ์ไพเราะ (มี ดุริยางกูร)
๓.๒๑ พระพาทย์บรรเลงมรณ (พิมพ์ วาทีน)
๓.๒๒ พระเพลงไพเราะ (โสม สุวาทีต)
๓.๒๓ พระเสนาะดุริยางค์ (ขุนเณร)
๓.๒๔ หลวงไพเราะเสียงซอ (อุ่น ดุริยชีวิน)
๓.๒๕ หลวงวิลาศวงงาม (หรั้า อินทรนันท์)
๓.๒๖ หลวงเสนาะดุริยางค์ (ทองดี ทองพิรุฬห์)
๓.๒๗ หลวงเสียงเสนาะกรรม (พัน มุกตวาภัย)
๓.๒๘ หมื่นขับคำหวาน (เจิม นาคมาลัย)
๓.๒๙ นาวาตรี พยงค์ มุกดา
๓.๓๐ ร้อยเอกประยูร ชีรานนท์
๓.๓๑ ร้อยเอกเมย์ เอื้อเฟื้อ
๓.๓๒ พันจ่าอากาศโทพิเชษฐ์ ชัยบัญชา (มิตร ชัยบัญชา)
๓.๓๓ พันจ่าอากาศโทลำดวน สมบัติเจริญ (สุรพล สมบัติเจริญ)
๓.๓๔ จำปีเอกยรรยงค์ โปรงน้ำใจ (ยรรยง จมูกแดง)
๓.๓๕ คุณหญิงนัฎกานุกัรค์ (เทศ สุวรรณภารต)
๓.๓๖ นายกำจัด รุ่งระวี
๓.๓๗ นายกำจร สุวรรณปิยะศิริ
๓.๓๘ นางกุหลาบ เครืออยู่

- ๓.๓๙ นางเกษมสุข สุวรรณธรรมา
๓.๔๐ นายคงศักดิ์ คำศิริ
๓.๔๑ นายคำ กาไวย์
๓.๔๒ นายคำแปง โนจา
๓.๔๓ นายเคน ดาเหลา
๓.๔๔ นายจันทร์ ไทวิสุทธิ์
๓.๔๕ นางจันทร์สม สายธารา
๓.๔๖ นายจำลอง นวลมณี
๓.๔๗ นายจูน ตุ่นมณี
๓.๔๘ นางเจริญ พาทยโกศล
๓.๔๙ นายเงิน ดนตรีเสนาะ
๓.๕๐ นายแจ้ คล้ายสีทอง
๓.๕๑ นางฉลวย จิยะจันทร์
๓.๕๒ นางชนอ นิลประสิทธิ์ (ขวสี ช่วงวิทย์)
๓.๕๓ นายช่อม ดนตรีเสนาะ
๓.๕๔ นายชาญ เย็นแข
๓.๕๕ นายชื่น จักรสุวรรณ
๓.๕๖ นายชู คุณพันธ์
๓.๕๗ นายชูชีพ ชำของยุทธ (ท้วม ทรนง)
๓.๕๘ นางชูศรี มีสมมนต์
๓.๕๙ นายเชย กองสุวรรณ
๓.๖๐ นายเชาว์ คล่องแคล่ว (เชาว์ แคล้วคล่อง)
๓.๖๑ นายเชาว์ พิณพาทย์
๓.๖๒ นางเข้มซ้อย ดุริยพันธุ์
๓.๖๓ นายบุญเล็ก (โชะ) เทียนมณี
๓.๖๔ นางตะลุ่ม สุทนต์
๓.๖๕ นายเต็ม อ่องเซ่ง
๓.๖๖ นายถนอม นวลอนันต์
๓.๖๗ นายถนอม โปธิสุวรรณ
๓.๖๘ นายถวิล อรรถกฤษณ์
๓.๖๙ นายทวี ฦ บางช้าง
๓.๗๐ นางทองดี สุจริตกุล

- ๓.๗๑ นายเทียบ คงลายทอง
- ๓.๗๒ นายน้อม ชัยมงคล
- ๓.๗๓ นายบารมี การุณวงศ์ (กานท์ การุณวงศ์)
- ๓.๗๔ นายบุญช่วย กมลวาทีน
- ๓.๗๕ นางบุญเพ็ง ฝ้ายชัย
- ๓.๗๖ นายบุญมา ไชยมะโน
- ๓.๗๗ นายประสิทธิ์ พยอมยงค์
- ๓.๗๘ นายประดิษฐ์ กัลย์จากุก
- ๓.๗๙ นางประยูร ยมเยี่ยม (แม่ประยูร)
- ๓.๘๐ นายประยูร เวชชประสิทธิ์
- ๓.๘๑ นายปลั่ง วนเขจร
- ๓.๘๒ นายปิ่น ดีสม
- ๓.๘๓ นายไปล์ วนเขจร
- ๓.๘๔ นายโพ กู้เกียรติตน (โป เป่าปี่)
- ๓.๘๕ นายพจน์ จารุวิช
- ๓.๘๖ นางพนิดา สิทธิวรรณ
- ๓.๘๗ นายพริ้ง ดนตรีรส
- ๓.๘๘ นายพุ่ม บาปุยะวาทย์
- ๓.๘๙ นายเพ็ญ ปัญญาพล (ครุมี ดนตรีเอก)
- ๓.๙๐ นายมงคล พงษ์เจริญ
- ๓.๙๑ นางมหาเทพกษัตรสมุห (บรรเลง สาคริก)
- ๓.๙๒ นางมัลลีย์ คงประภัสร์
- ๓.๙๓ นายมานพ ยาระณะ
- ๓.๙๔ นางมาลี เวชประเสริฐ
- ๓.๙๕ นายมิ ทรัพย์เย็น
- ๓.๙๖ นายรวม พรหมบุรี
- ๓.๙๗ นายร้อยแก้ว รักไทย
- ๓.๙๘ นางระตี วิเศษสุรการ
- ๓.๙๙ นางละม่อม อิศรางกูร ณ อยุธยา
- ๓.๑๐๐ นางลมูล ยมะคุปต์
- ๓.๑๐๑ นายล้อม สังกัพันธ์
- ๓.๑๐๒ นางละมุล พูลหล้า
- ๓.๑๐๓ นายเล็ก ชุ่มงาม

- ๓.๑๐๔ นายเลิศ ประสมทรัพย์
๓.๑๐๕ นางเลื่อน สุนทรวาทีน
๓.๑๐๖ นายวิชัย โกกิลกนิษฐ
๓.๑๐๗ นายเวส สุนทรจามร
๓.๑๐๘ นางสาวสีนวล แก้วบัวสาย
๓.๑๐๙ นางศรีสละ ทองธารา
๓.๑๑๐ นายศรีสวัสดิ์ พิจิตรวรการ
๓.๑๑๑ นางศุภลักษณ์ ภัทรนาวิก (หม่อมต่วน)
๓.๑๑๒ นายสกันธ์ มิตรานนท์
๓.๑๑๓ นายสกล แก้วเพ็ญภาค
๓.๑๑๔ นายสง่า ทองธัช
๓.๑๑๕ นางสนิทบรรเลงการ (ละเมียด จิตตเสวี)
๓.๑๑๖ นายสนิท ศิริวิสูตร
๓.๑๑๗ นายสมพงษ์ ทิพยกะลิน
๓.๑๑๘ นายสมภาพ ขำประเสริฐ
๓.๑๑๙ นายสมยศ ทักนพันธ์
๓.๑๒๐ นางสมสมร สีนุสนธ์
๓.๑๒๑ นายสมาน ทองสุโขทัย
๓.๑๒๒ นายสมาน นภายน
๓.๑๒๓ นายสิริ ยงยุทธ
๓.๑๒๔ นายสวน ผ่องแผ้ว
๓.๑๒๕ นายสำเนา เปรมปรีดา
๓.๑๒๖ นายสืบสุด ดุริยประณีต
๓.๑๒๗ นายสุคนธ์ แก้วอำไพ (สุคนธ์ คิ้วเหลี่ยม)
๓.๑๒๘ นายสุชิน เทวะผลิน
๓.๑๒๙ นางสุดจิตต์ ดุริยประณีต อนันตกุล
๓.๑๓๐ นางสุดา เขียววิจิตร
๓.๑๓๑ นางสุพรรณ บวรณะพิมพ์
๓.๑๓๒ นายสุรสิทธิ์ สัตยวงศ์
๓.๑๓๓ นายสุรัฐ พุกกะเวส

- ๓.๑๓๔ นายไสล ไกรเลิศ
- ๓.๑๓๕ นายอาคม สายาคม
- ๓.๑๓๖ นายอุทิศต์ ทินกร ณ อยุธยา
- ๓.๑๓๗ ศาสตราจารย์อุทิศ นาคสวัสดิ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม